

DE DIENST DER AANKOPEN

Lossnijden van wielbanden te Cuesmes

Breken van wielen voor hersmelting

WIE geregeld per spoor reist, zal het heel normaal vinden dat er een groot aantal grondstoffen, gereedschap, werktuigen en allerhande produkten nodig zijn opdat een zo omvangrijke onderneming als de spoorweg haar taak kan vervullen. Indien je hem vertelt dat de Dienst der Aankopen 100.000 verschillende artikelen moet inslaan, zal hij dat niet als iets buitengewoons beschouwen, indien hij ten minste enig idee heeft van de verscheidenheid en belangrijkheid der behoeften van onze Maatschappij. Hij zal het verder heel normaal vinden dat de N.M.B.S., met het bedrag van haar jaarlijkse contracten, de eerste plaats inneemt onder de kopers van het land en dat haar economische rol uit dat oogpunt geenszins te verwaarlozen is.

Hij zal, daarentegen, ongetwijfeld verrast opkijken wanneer je hem aan het verstand brengt dat de Maatschappij niet alleen reizigers-km, ton-km goederen en aanvullende diensten levert, maar dat haar afdeling «Aankopen» eveneens verkoopt en dat haar zaken-cijfer meer dan 300 miljoen fr. per jaar bedraagt. Je gesprekspartner zal waarschijnlijk denken dat het hier gaat om produkten die door onze werkplaatsen vervaardigd werden. Eens dat je hem de ogen zult hebben geopend, zal hij je vragen zijn licht bij jou te mogen opsteken. Met het woord «schroot» zul je hem een organisatie helpen ontdekken die teert op haar handel in uitgediende zaken. Inderdaad, in de afdeling «Aankopen» beijvert bureau M.A. 26.23 zich om het hoogst mogelijke profijt te trekken van het buiten dienst gestelde materieel en van de onbruikbaar geworden materialen.

Al wat voor de exploitatie overbodig is, wordt, naargelang de aard der goederen, in verschillende de-

VERKOOPT...

pots verzameld, zodat grote hoeveelheden ineens aan de man gebracht kunnen worden, wat de verkoopprijs ten goede komt. Daar de stapeloppervlakten evenwel beperkt zijn, wordt er maandelijks een verkoop gehouden. Elke verkoop heeft betrekking op al de gestapelde materialen evenals alles wat tevens beschikbaar zal zijn bij het afsluiten der aanbestedingsformaliteiten.

Er wordt een uitzondering gemaakt voor de materialen waarvan het schroten regelmatig en in grote hoeveelheden gebeurt. Ze worden, zelfs vóór dat ze beschikbaar zijn, bij trimestriële of jaarlijkse contracten verkocht. De aflevering aan de kopers geschiedt dan naargelang de voortbrengst. Deze werkwijze biedt aanzienlijke voordelen : snellere betaling, besparing van opslagplaatsen en handenarbeid.

Wat wordt er zo al verkocht ? Alles en nog wat. Schroot van ferro- en non-ferrometalen, onbruikbaar materiaal van alle afmetingen, zoals zware stoomlocomotieven, werktuigmachines, kleine petroleumlampen...

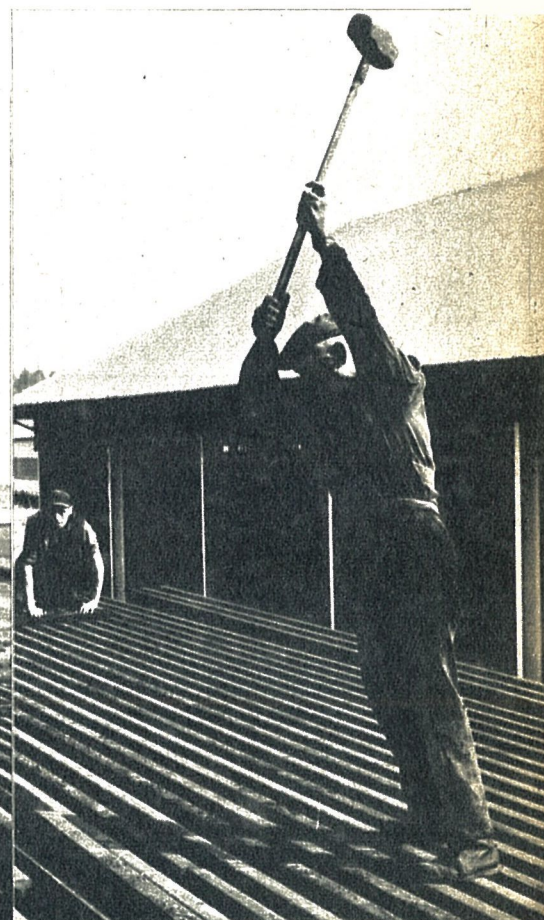
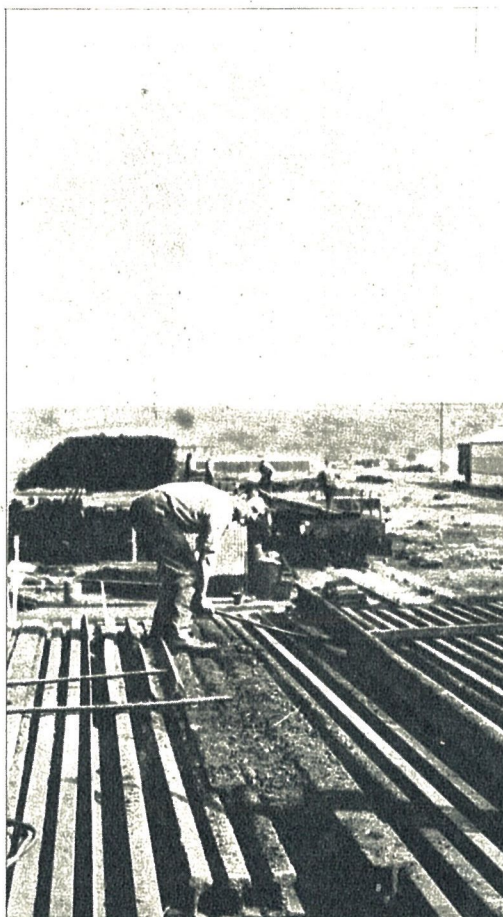
Meer dan de helft van de omzet wordt evenwel geleverd door de verkoop van spoorstaven die, om technische of economische redenen, niet meer opnieuw gebruikt kunnen worden op ons net. Sommige worden aangekocht voor de aanleg van industriële spoorinstallaties ; andere worden uitgevoerd om opnieuw gewalst te worden in lichtere profielen ; nog andere worden in stukken gesneden en verder verkocht aan de koolmijnen die ze als stutmateriaal in de mijnschachten gebruiken. Het overschot wordt stukgeslagen en hersmolten. Dank zij deze verkoop wordt ongeveer 30 % van de aanloopprijs der rails gerecupereerd.

De wielbanden, die ineens kunnen worden losgesneden van het wiel, worden verkocht aan buitenlandse firma's die er spaden en schoppen uit vervaardigen ; de rest wordt stukgeslagen en aan gietrijen verkocht.

De buiten dienst gestelde houten dwarsliggers worden opgekocht

licht verwonderen dat die schijnbaar waardeloze dingen in 1965 820.000 fr. hebben opgebracht.

Ofschoon de houten kasten van de oude wagens en rijtuigen niet meer als woongelegenheden mogen worden gebruikt, is er geen enkel ministerieel besluit dat de kopers verbiedt ze als schuilplaats voor

**Breken van
spoorstaven te Schaarbeek**

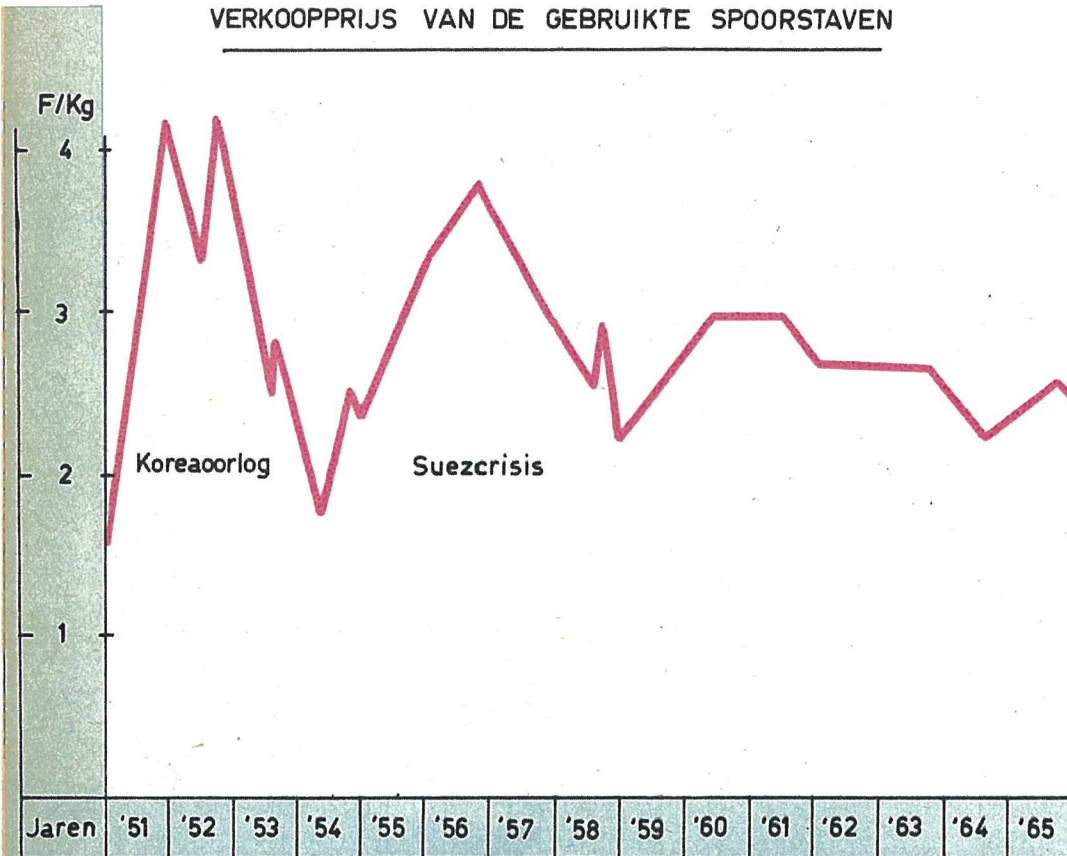
door gespecialiseerde firma's die ze, na sortering, verkopen aan de mijnen waar ze als mijnhout gebruikt worden.

Oud papier, vervoerbescheiden, mechanografische kaarten enz., worden verkocht tegen prijzen die schommelen tussen 0,75 fr. en 5 fr. het kilogram. Het zal de lezer wel-

vee of als kleedkamer voor sportverenigingen te laten dienen. De kasten waarvoor de particulieren geen belangstelling hebben, worden op sloofterreinen verbrand, waar het uit de as geredde metaal gerecupereerd wordt nadat zoveel herinneringen aan romantische reizen in rook opgingen.

DE DIENST DER AANKOPEN VERKOOPT...

VERKOOPPRIJS VAN DE GEBRUIKTE SPOORSTAVEN

Dit vleugje heimwee is slechts een prelude tot een «delicater snarenspeel». En delicaat is he beslist omdat zij die hun hart verpand hadden aan de stoom, het niet zonder ontroering zullen beluisteren wanneer zij mijneren over het lot van hun idolen die meedogenloos naar de belt gebracht worden. Naast enkele zeldzame en derhalve zorgvuldig bewaarde exemplaren die in het toekomstig Museum van het Vervoer zullen worden ten toongesteld, worden de andere stoommachines, in afwachting van hun verkoop, bijeengebracht in parken. Van de meeste zal, onder de vernielende kracht van de snijbranders, alleen nog maar een hoopje schroot overblijven.

De koperen lantarens is een eer voller lot beschoren : ze worden opgekocht door bewonderaars van de oude spoorweg of door knutselaars die ze zonder veel moeite tot lees- of wandlampjes omtoveren...

De jacht van het publiek op oude voorwerpen ligt, overigens wel eens aan de basis van onverwachte verkopen : zo hebben Amerikaanse musea bronzen identificatieplaten van onze oude stoomlocomotieven opgekocht.

Laten wij hier evenwel aan toevoegen dat de schrootmarkt vooral beïnvloed wordt door overwegingen die heel wat zakelijker zijn. Inderdaad, geen dreigend conflict, geen oorlogsverklaring, geen belangrijke staking laat de wereldmarkt van het schroot onberoerd. Ter illustratie hiervan kunnen we misschien aanhalen dat de politieke gebeurtenissen in Rhodesia sedert verschillende maanden de prijs van het koper beïnvloedt. Opmerkenswaardig in dat verband is dat de prijs van het koperschroot soms hoger ligt dan die van het nieuw koper. Om zich tegen dergelijke schommelingen te beveiligen houdt de Maatschappij het grootste deel van haar koperschroot voor zich en laat zij het voor eigen gebruik hersmelten.

J. VANDENBERGHEN
eerste ingenieur.

WAARDE VAN DE AANKOOP EN DE VERKOOP VAN SPOORSTAVEN

